

ปัญหาทางจริยธรรมที่เกี่ยวกับการทำสงคราม

นาย คำรงค์ วิเชียรสิงห์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ปริญญาโท สาขาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาปรัชญา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

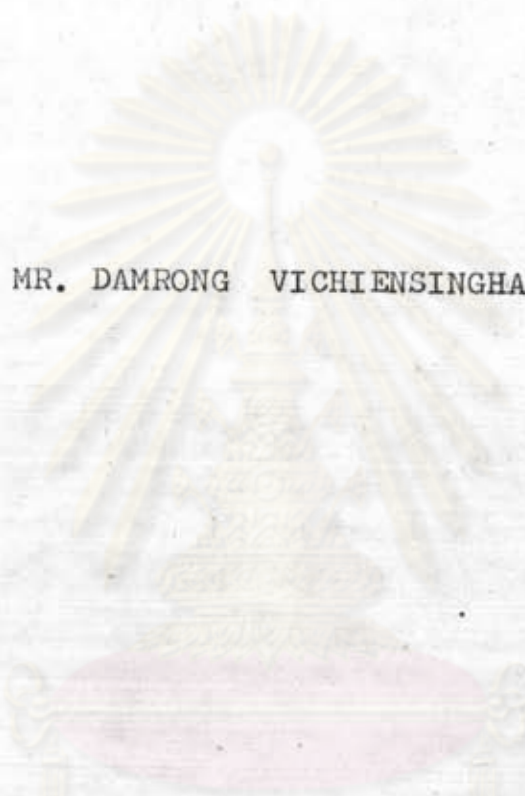
พ.ศ. 2530

ISBN 974-568-047-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012822

ETHICAL PROBLEMS CONCERNING WARFARE

MR. DAMRONG VICHENSINGHA

A Thesis Submitted in Partial in Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Philosophy

Graduate School

Chulalongkorn University

1987

ISBN 974-568-047-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์
โดย
ภาควิชา
อาจารย์ที่ปรึกษา

ปัญหาทางจริยธรรมที่เกี่ยวกับการทำสงคราม
นาย คำรงค์ วิเชียรสิงห์
ปริญญา
อาจารย์ อุกฤษฏ์ แพทยนัย

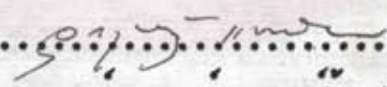

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ปรีชา ช้างขวัญยืน)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ อุกฤษฏ์ แพทยนัย)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.วิทย์ วิศทเวทย์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์
ชื่อนิสิต
อาจารย์ที่ปรึกษา
ภาควิชา
ปีการศึกษา

ปัญหาทางจริยธรรมที่เกี่ยวกับการทำสงคราม
นาย คำรงค์ วิเชียรสิงห์
อาจารย์ อุกฤษฏ์ แพทยาน้อย
ปรัชญา
2529

บทคัดย่อ

สงครามเป็นปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งของมนุษย์ การถกเถียง วิพากษ์
วิจารณ์เกี่ยวกับปัญหาสงครามจึงเป็นไปอย่างกว้างขวางและจริงจังในหมู่สาธารณชน
และแวดวงวิชาการแขนงต่าง ๆ จากแง่มุมที่แตกต่างกันทั้งที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย
การวิจัยนี้เป็นการศึกษาปัญหาการทำสงครามในแง่จริยธรรมเพื่อพิจารณาถึงลักษณะ
ของการทำสงครามว่าเกี่ยวข้องกับปัญหาทางจริยธรรมอย่างไร การตัดสินความถูก
ผิดของการทำสงครามของแต่ละฝ่ายยึดหลักอะไร เป็นมูลเหตุพื้นฐานในการเสนอข้ออ้าง
สนับสนุนหรือคัดค้านการทำสงคราม ตลอดจนความเกี่ยวข้องกันระหว่างเป้าหมาย
และวิธีการทำสงครามอันจะเป็นแนวทางในการพิจารณาว่าควรตัดสินค่าทางจริยธรรม
ของการทำสงครามอย่างไร โดยมีสมมติฐานว่าการทำสงครามน่าจะสามารถหาข้อ
อ้างทางศีลธรรมมาสนับสนุนได้ กระนั้นก็ตาม การทำสงครามก็น่าจะมีข้อจำกัดทาง
ศีลธรรมบางประการอันเป็นเหตุผลเฉพาะในแต่ละสถานการณ์ของการทำสงคราม

จากการศึกษาปัญหานี้ทำให้ทราบว่า ประเด็นปัญหาของการทำสงครามจะ
เกี่ยวข้องกับเรื่องของการฆ่า และความสัมพันธ์ระหว่างเป้าหมายของการทำสงคราม
กับวิธีการในการทำสงคราม โดยทัศนะของฝ่ายสันตินิยมสมบูรณ์เห็นว่า การทำสงคราม
เป็นการกระทำที่ผิดในทุกกรณีโดยไม่มีเงื่อนไข ทั้งนี้เพราะฝ่ายสันตินิยมสมบูรณ์ปฏิเสธ
เรื่องการทำผ่านมนุษย์ ทำให้การทำสงครามไม่ว่าจะเพื่อเป้าหมายในตัวเองหรือเป็นวิธี
การไปสู่เป้าหมายอื่นใดก็ตามกลายเป็นการกระทำที่ผิดไปด้วย ปัญหาที่เกิดขึ้นอันเนื่อง
มาจากการมีทัศนะทางศีลธรรมแบบเคร่งครัดของฝ่ายสันตินิยมสมบูรณ์ก็คือการไม่เปิด

โอกาสให้ใช้สงครามในกรณีที่เป็น ส่วนหนึ่งของฝ่ายอนุรักษนิยมอย่างจืดจางเห็นว่า การทำสงครามเป็นการกระทำที่ถูกต้องในทุกกรณีโดยไม่มีเงื่อนไข ฝ่ายอนุรักษนิยมอย่างจืด นอกจากจะยอมรับการฆ่ามนุษย์แล้วยังถือว่าการทำสงครามเป็นวิธีการที่จะช่วยให้บรรลุ ถึงเป้าหมายที่มีคุณค่าบางประการ ใค้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัญหาที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจาก การยึดถือทัศนะของฝ่ายอนุรักษนิยมอย่างจืดก็คือการใช้สงครามโดยไม่คำนึงถึงข้อจำกัด ทางศีลธรรมใด ๆ ทั้งสิ้น

เมื่อไม่อาจยอมรับทัศนะของฝ่ายสันตินิยมสมบูรณ์และทัศนะของฝ่ายอนุรักษนิยม อย่างจืดได้ แนวทางการพิจารณาคัดสินค่าทางจริยธรรมของการทำสงครามที่ควรจะเป็น ก็คือ การยอมรับทัศนะของฝ่ายที่มีทัศนะแบบกลาง ๆ ที่เห็นว่าการทำสงครามไม่น่าจะ คัดสินถูกหรือผิดในทุกกรณีโดยไม่มีเงื่อนไข แต่ถือว่าการทำสงครามอาจตัดสินถูกผิดได้ ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขอันเป็นเหตุผลของการทำสงครามในแต่ละสถานการณ์ ทั้งนี้ให้คำนึงถึง เป้าหมายของการทำสงครามและวิธีการในการทำสงครามเป็นสำคัญ โดยถือว่าการทำ สงครามที่มีเป้าหมายและวิธีการอันยุติธรรมเป็นการกระทำที่ถูกต้อง ดังนั้นการทำสงคราม กรณีใดก็ตามที่ไม่คำนึงถึงข้อจำกัดทางศีลธรรมเกี่ยวกับเป้าหมายและวิธีการทำ สงครามถือว่าเป็นการกระทำที่ไม่อาจยอมรับได้ในทางศีลธรรม อย่างไรก็ตาม ยอมรับวิธีการทำสงครามไม่จำเป็นว่าจะต้อง เป็นการปฏิเสธสันติวิธีและสันติภาพเสมอไป ในทางกลับกัน การแสวงหาสันติภาพก็ไม่จำเป็นว่าจะต้องปฏิเสธวิธีการทำสงครามโดย สิ้นเชิง ความเป็นไปได้สำหรับการเลือกวิธีทำสงครามหรือสันติวิธีนั้นขึ้นอยู่กับเงื่อนไข และสถานการณ์ที่แตกต่างกันออกไป.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Ethical Problems Concerning Warfare
Name Mr. Damrong Vichiensingha
Thesis Advisor Mr. Ukrit Patnoi
Department Philosophy
Academic Year 1986

ABSTRACT

As war is one of many crucial problems among mankind, it becomes an increasingly serious subject of argument and criticism which is prevalent in both public and various pro and con academic field. This research is to study the problem of warfare from ethical viewpoint in order to examine how the characteristic feature of warfare relates to ethical problem and which doctrine each school cites for determining the right or the wrong of warfare including how the combination between end and means of warfare has its role in ethical value judgement. The study is based on the hypothesis that warfare could possibly be waged on the ground of moral justification, nevertheless it is available of some moral limitations as well which possess specific reasons toward each particular situation of warfare.

It is found from the study that the important issue of warfare problem has reflected on the killing and the interrelation between end and means of warfare. By the absolute pacifism's views, warfare is considered as an

unconditional wrong act in all cases because they reject the act of man-killing and thus to wage war either as being the end in itself or being the means to other end also becomes a wrong act. The problem subsequently arising from the grasp in such austere moral attitude by the absolute pacifism is the impermissibility in making use of war in case of necessity. For the extreme conservatism, it is reversely conceived that warfare is an unconditional right act in all cases. They not only admit the act of man-killing but also believe that warfare is the means by which an end with some kind of value could be efficiently achieved. The problem subsequently arising from the adherence to this extreme view of the conservatism is the permissibility in making use of war regardless of any moral limitation in all cases. However, while it could not realize each of both mentioned views, the feasible way for the ethical value judgement is to accept the medium degree of view of those who agree that warfare ought not to be pronounced unconditional right or wrong in all case, but it may be instead judged right or wrong depending on the certain condition designed as the reason-why of the warfare in each situation with all regard to the importance of the end and the means of warfare. That is to say warfare with the just end and the just means is deemed to be right. Therefore, every act in warfare without regard of the moral limitation concerning the end and the means cannot be morally acceptable

Anyhow, to accept warfare as the means does not consistently signify the refusal in the peaceful solution . And viceversa, in the quest for peace, it is not necessary to exclude the warfare means absolute.. The justifiability for the warring or peaceful alternatives lies in the diversification of conditions and situations.

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถกติกกรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ อุดม ภูมิ แพทย์น้อย อาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ
ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และ
ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาปรัชญาทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ อันเป็นพื้นฐานในการเขียน
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณ คุณ ประภา วิเชียรสิงห์ ซึ่งได้ให้กำลังใจ
แก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา และขอขอบคุณบรรคากัลยาณมิตรที่ได้ให้ความ
อนุเคราะห์อย่างดียิ่งจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเป็นรูปเล่ม.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ม
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย	2
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	3
1.4 วิธีดำเนินการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	3
2 ลักษณะของการทำสงครามกับปัญหาจริยธรรม	5
2.1 ความหมายและประเภทของสงคราม	5
2.2 สงครามกับจริยศาสตร์	8
3 ข้ออ้างและการคัดค้านค่าทางจริยธรรมเกี่ยวกับการทำสงคราม	11
3.1 ทศณะของฝ่ายสันตินิยมสัมบูรณ์	11
3.2 ทศณะของฝ่ายอนุรักษนิยม	14
3.3 ประเด็นข้อขัดแย้งทางจริยธรรมเกี่ยวกับการทำสงคราม	16
3.4 การแก้ปัญหาคัดแย้งโดยฝ่ายที่มีทศณะแบบกลาง ๆ	22
4 ปัญหาทางจริยธรรมที่เกี่ยวกับเป้าหมายของการทำสงคราม	21
4.1 สงครามรุกรานและสงครามป้องกัน	21
4.2 เหตุผลของรัฐในการทำสงครามป้องกัน	22
4.3 ทฤษฎีสัทธิมนิยมชน	25

	หน้า
5 ปัญหาทางจริยธรรมที่เกี่ยวกับวิธีการในการทำสงคราม	33
5.1 การแยกฐานะของบุคคลในยามสงคราม	34
5.2 ประเด็นโต้แย้งเกี่ยวกับการสังหารพลเรือนผู้บริสุทธิ์ ในสงคราม	38
5.3 อาวุธนิวเคลียร์	43
5.3.1 ปัญหาทางศีลธรรมของ " การใช้ " อาวุธนิวเคลียร์	43
5.3.2 ปัญหาทางศีลธรรมของ " การป้องกัน " ภัยอาวุธนิวเคลียร์	45
6 สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ	52
เอกสารอ้างอิง	56
ประวัติผู้เขียน	58

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย